

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

412-29/21

Београд

дел. бр. 14427 датум: 28.05.2021.г

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ
МОНИТОРИНГ УСТАНОВА У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ
МОНИТОРИНГ ПОЛИЦИЈСКИХ УПРАВА И СТАНИЦА

**Извештај о посети
Полицијској управи Шабац-
седиште и полицијским
станицама Богатић и
Владимирци**

Београд, мај 2021. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамом разговара са тим лицима и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, као и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају. По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеним установама. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица Одељење националног механизма за превенцију тортуре, која обавља стручне послове НПМ.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ,² којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног јавног позива,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то: Комитет правника за људска права, Виктимолошко друштво Србије, А11 – Иницијатива за економска и социјална права, Центар за интеграцију младих, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Одбор за људска права Ваљево.

¹ "Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 7/11.

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен на интернет страници Заштитника грађана 4. јуна 2020. год.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

УСТАНОВА	Полицијска управа Шабац-седиште (ПУ Шабац-седиште), Полицијска станица Богатић (ПС Богатић) и Полицијска станица Владимирци (ПС Владимирци)
ВРЕМЕ	16. март 2021. године
ОСНОВ	Послови НПМ, у складу са чл. 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ЦИЉ	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ВРСТА	Редовна посета, по Плану посета за 2021. годину
НАЈАВА	Посета је ненајављена
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана у сарадњи са Комитетом правника за људска права - ЈУКОМ
САСТАВ ТИМА	Вођа тима: др Наташа Тађевић, заменица заштитника грађана и руководиоца НПМ Чланови тима: Маја Јовић, Стручна служба Заштитника грађана / Одељење НПМ Ивана Босиљчић, Стручна служба Заштитника грађана Драгиша Ћалић, Комитет правника за људска права - ЈУКОМ

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Полицијски службеници посећених станица су остварили пуну сарадњу са НПМ и омогућили му да оствари свој мандат. Члановима тима су пружене све тражене информације и омогућен им је приступ просторијама и увид у тражену документацију.

Професионално поступање полицијских службеника током посете НПМ представља пример добре праксе у поступању, у складу са законом предвиђеном обавезом сарадње органа са НПМ.

ТОК ПОСЕТЕ

Тим НПМ је најпре посетио Казнено-поправни завод у Шапцу (КПЗ Шабац) којом приликом је разговарао са 22 притворена лица, на околности поступања полиције према њима током њиховог хапшења, саслушавања, полицијског задржавања, као и

начина обављања првог лекарског прегледа у Заводу. Такође, НПМ је извршио и увид у документацију о првим лекарским прегледима притвореника.

Касније истога дана, посећена је ПУ Шабац-седиште, као и ПС Богатић и ПС Владимирци. Током тих посета, тим НПМ је обишао просторије за задржавање у ПУ Шабац-седиште и ПС Богатић, извршио увид у документацију о задржавању грађана и обавио разговоре са полицијским службеницима. Током посете нису затечена доведена ни задржана лица.

1. ОБАВЕШТАВАЊЕ О ПРАВИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Полицијски службеници са којима је разговарано у ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци, навели су да се лица лишена слободе обавештавају о својим правима усменим путем, као и писаним путем уручивањем обавештења о правима. Полицијски службеници ПС Богатић, на лицу места, уручују писани образац о правима доведеног лица јер га свака полицијска патрола има код себе. У ситуацијама када се лицу одреди задржавање, тада му се уручује и обавештење о правима задржаног лица. Када лице одбије да потпише обавештење о правима, полицијски службеници то констатује на самом обавештењу.

У ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци у предметима о задржавању лица у које је тим НПМ остварио увид, налазила су се обавештења о правима која су била потписана или је на њима стављена напомена о томе да је лице одбило да га потпише и/или прими. Предмети су садржали потписана решења о задржавању и записнике о задржавању, само поједини записници у ПУ Шабац-седиште нису били потписани, а полицијски службеници су ставили напомену да је лице то одбило без навођења разлога које је лице за то дало.

1.

УТВРЂЕНО

У ПУ Шабац-седиште, полицијски службеници, у ситуацијама када задржано лице одбије да потпише записник о задржавању, не уписују у записник разлог изостанка потписа.

РАЗЛОЗИ

Ако задржано лице одбије да прими примерак записника или одбије да га потпише, полицијски службеник ће о томе сачинити забелешку на записнику.⁴

Из различитих разлога (нпр. заплењене личне ствари, обавештавање о правима и остваривање тих права или одрицање од тих права; могућност да се обавести блиски сродник или треће лице), може бити потребан потпис задржаног лица и, ако је неопходно, непостојање потписа се мора ваљано објаснити. Све ове информације треба да се унесу у електронски систем евиденције о задржавању лица.⁵

ПРЕПОРУКА

ПУ Шабац-седиште ће у ситуацијама када задржано лице одбије да прими или потпише примерак записника о задржавању, на записнику констатовати разлог одбијања, који је лице за то дало.

⁴ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 38. став 2,3 и 4

⁵ Извештај о посети Србији, ЦПТ (2017)63, тачка 39

Поједини записници о задржавању лица у ПУ Шабац-седиште нису садржали податке о обиласцима лица током трајања задржавања. Такође, у ПС Владимирци, већина записника о задржавању нема података о обиласцима задржаног лица, јер се, према наводима полицијског службеника, записник о задржавању води у тој полицијској станици, а лице обилазе полицијски службеници Дежурне службе у ПУ Шабац-седиште где се лица одводе на задржавање будући да у ПС Владимирци не постоји просторија за ту намену.

2.

УТВРЂЕНО

У ПУ Шабац-седиште и ПС Владимирци, поједини записници о задржавању нису садржали податке о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника.

РАЗЛОЗИ

Надзор над задржаним лицима у просторијама за задржавање лица, по правилу, врше полицијски службеници који су за то посебно оспособљени.

Надзор над задржаним лицима у просторијама за задржавање, полицијски службеник врши повременим обиласком и разговором са задржаним лицем.

За надзор над задржаним лицима могу се користити системи за видео-акустично снимање намењени за надзор простора, осим просторија за хигијенске потребе задржаног лица.⁶

Полицијски службеник који спроводи меру задржавања лица одговоран је за остваривање права задржаног лица (безбедност, здравље и др.) од његовог смештаја у просторију за задржавање до прекида или укидања задржавања.⁷

ЦПТ сматра да би се основне гаранције дате особама у полицијском притвору могле додатно оснажити (а рад полицијских службеника могуће и знатно олакшати) уколико би постојао јединствен и свеобухватан полицијски записник за сваку притворену особу, у којем би били евидентирани сви аспекти притвора и све радње предузете у вези притворених особа (време када су лишене слободе и разлози за то; када су им саопштена њихова права; знаци повреда, психичке болести, итд; када су члан породице/конзулат и адвокат били контактирани и када су их ови посетили; када им је била понуђена храна; када су били саслушани; када су били пребачени или ослобођени, итд.)⁸.

ПРЕПОРУКА

ПУ Шабац-седиште и ПС Владимирци ће у свим записницима о задржавању уносити податке о обиласцима задржаних лица од стране полицијских службеника.

Полицијски службеници у ПУ Шабац-седиште уручују записнике о задржавању, док на тај начин не поступају ни у ПС Богатић ни у ПС Владимирци.

⁶ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 35. став 1., 2. и 3.

⁷ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 30. став 5.

⁸ ЦПТ/Инф(92)3, тачка 40

3.

УТВРЂЕНО

У ПС Богатић и ПС Владимирци, полицијски службеници не уручују примерак записника о задржавању лицима која су била на задржавању.

РАЗЛОЗИ

Записник о задржавању лица потписује полицијски службеник који је лице задржао и задржано лице. Примерак записника се уручује задржаном лицу. Ако задржано лице одбије да прими примерак записника или одбије да га потпише, полицијски службеник ће о томе сачинити забелешку на записнику.⁹

ПРЕПОРУКА

ПС Богатић и ПС Владимирци ће лицима која су била на задржавању уручивати примерак записника о задржавању.

Осим једног, сва притворена лица са којима тим НПМ обавио разговор су навела да су упозната са правима, односно да су им по доласку у полицијску станицу уручена писана обавештења о правима.

2. ОБАВЕШТАВАЊЕ БЛИСКОГ ЛИЦА

По доласку у наведене организационе јединице, доведеним лицима, као и онима за које се одреди задржавање, омогућава се остваривање права на обавештавање блиске особе о лишењу слободе. У записницима о задржавању се констатује да ли је и ко обавештен, али не и када.

У вези са остваривањем права на телефонски позив блиском лицу, притворена лица су навела да им је то било омогућено, а поједини су навели да то право нису желели да остваре.

НПМ сматра да је време обавештавања блиске особе неопходно констатовати у записницима о задржавању имајући у виду уставно право грађанина да о свом лишењу слободе без одлагања обавести лице по свом избору¹⁰, као и стандард Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака (ЦПТ) да ово право буде гарантовано од самог почетка полицијског притвора, уз изузетке који би требало да буду јасно дефинисани и строго временски ограничени, а њихова примена пропраћена одређеним мерама заштите.¹¹

4.

УТВРЂЕНО

У ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци полицијски службеници у записнике о задржавању лица не уносе податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о његовом лишењу слободе.

⁹ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/19) чл. 38. став 2,3 и 4

¹⁰ Устав РС ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), члан 27, став 2

¹¹ Стандарди ЦПТ: Нови стандарди ЦПТ у погледу полицијског притвора, ЦПТ/Инф (2002) 15, пар. 43.

РАЗЛОЗИ

Лице које је лишено слободе од стране државног органа одмах се, на језику који разуме, обавештава о разлозима лишења слободе, о оптужби која му се ставља на терет као и о својим правима и има право да без одлагања о свом лишењу слободе обавести лице по свом избору.¹²

Право притворене особе да се чињеница о његовом притварању саопшти трећем лицу треба у принципу да буде гарантовано од самог почетка полицијског притвора. ЦПТ наравно прихвата да уживање овог права може бити ограничено одређеним изузецима, ради заштите легитимних интереса полицијске истраге. Међутим, такви изузеци треба да су јасно дефинисани и строго временски ограничени и да њихова примена мора бити пропраћена одређеним мерама заштите (нпр. свако кашњење са обавештењем о притварању треба писмено евидентирати са разлозима за то кашњење, као и потребу да изузетак одобри виши руководиоца у полицији који није повезан са случајем или тужилац).¹³

ПРЕПОРУКА

У ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци, полицијски службеници ће у записнике о задржавању лица уносити податак о времену када је члан породице или друго блиско лице обавештено о његовом лишењу слободе.

3. ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Полицијски службеници у ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци су навели да се сваком лицу које има потребу за лекарским прегледом или има видљиве повреде такав преглед и обезбеђује. Лица која треба задржати се претходно воде на лекарски преглед у локални Дом здравља да би се утврдило да ли су способни за задржавање.

Према наводима полицијских службеника, у ПУ Шабац-седиште присуствују лекарском прегледу само на захтев лекара, а у ПС Богатић када процене да је то потребно из разлога безбедности. Међутим наведену чињеницу не евидентирају у записнику или службеној белешци. **НПМ похваљује чињеницу да је у ПС Владимирци, у једном од предмета о задржавању затечена службена белешка у којој је евидентирано да су полицијски службеници присуствовали лекарском прегледу на захтев лекара.**

5.

УТВРЂЕНО

Полицијски службеници у ПУ Шабац-седиште, када на захтев лекара присуствују здравственим прегледима лица лишених слободе, ту чињеницу не евидентирају у записнику о задржавању или службеној белешци.

Полицијски службеници ПС Богатић присуствују здравственом прегледу и када то лекар, из разлога безбедности, није затражио, а ту чињеницу не евидентирају у записнику о задржавању или службеној белешци.

РАЗЛОЗИ

¹² Устав РС ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006), члан 27, став 2

¹³ Стандарди ЦПТ: Нови стандарди ЦПТ у погледу полицијског притвора, ЦПТ/Инф (2002) 15, пар. 43.

Полицијски службеници, само по захтеву медицинског особља, из разлога безбедности медицинског особља, могу присуствовати здравственом прегледу лица и то полицијски службеник истог пола као и лице које се прегледа.¹⁴

Пацијент има право на поверљивост свих личних информација, које је саопштио надлежном здравственом раднику, односно здравственом сараднику, укључујући и оне које се односе на стање његовог здравља и потенцијалне дијагностичке и терапијске процедуре, као и право на заштиту своје приватности током спровођења дијагностичких испитивања и лечења у целини.¹⁵

Комитет мора још једном да нагласи да лекарски прегледи треба да почивају на начелу поверљивости, и да надзор над њима врши само гледањем, а не и слушањем и - осим уколико лекар изричито не захтева супротно у датом случају - ван видокруга полицијског кадра. Присуство полицијског кадра током лекарских прегледа задржаних лица могло би да обесхрабри задржано лице које је било изложено неадекватном поступању да то и каже, и генерално је штетно за успостављање доброг односа између лекара и пацијента; треба да се пронађу алтернативна решења како би се ускладили безбедносни захтеви и начело лекарске поверљивости.¹⁶

ПРЕПОРУКА

У ПУ Шабац-седиште полицијски службеници ће у случајевима када присуствују здравственом прегледу лица лишеног слободе на захтев лекара, у записнику о задржавању или службеној белешци, констатовати присуство и разлоге за то.

У ПС Богатић, полицијски службеници ће здравственим прегледима лица лишених слободе присуствовати само на захтев лекара, а ту чињеницу и разлоге за наведено ће констатовати у записнику о задржавању или службеној белешци.

Увидом у предмете о задржавању у наведеним организационим јединицама, у појединим су пронађени лекарски извештаји (медицинска документација).

6.

УТВРЂЕНО

У ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци, у појединим предметима о задржавању лица затечена је медицинска документација.

РАЗЛОЗИ

Пацијент има право на поверљивост свих личних информација, које је саопштио надлежном здравственом раднику, односно здравственом сараднику, укључујући и оне које се односе на стање његовог здравља и потенцијалне дијагностичке и терапијске процедуре, као и право на заштиту своје приватности током спровођења дијагностичких испитивања и лечења у целини.

Забрањено је да надлежни здравствени радник, односно здравствени сарадник, саопшти другим лицима личне информације из става 1. овог члана.¹⁷

¹⁴ Правилник о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2019), члан 36. ст. 3

¹⁵ Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС“, бр. 45/13), члан 14, ст. 1 и 2.

¹⁶ Извештај ЦПТ Републици Србији, ЦПТ (2017) 63, тачка 37

¹⁷ Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС“, бр. 45/13), члан 14, ст. 1 и 2.

Подаци о здравственом стању, односно подаци из медицинске документације, спадају у податке о личности и представљају нарочито осетљиве податке о личности пацијента, у складу са законом.

Податке из става 1. овог члана, дужни су да чувају сви здравствени радници, односно здравствени сарадници, као и друга лица запослена у здравственим установама, приватној пракси, организационој јединици високошколске установе здравствене струке која обавља здравствену делатност, другом правном лицу које обавља одређене послове из здравствене делатности у складу са законом, организацији обавезног здравственог осигурања, као и правном лицу које обавља послове добровољног здравственог осигурања, код којих је пацијент здравствено осигуран, а којима су ти подаци доступни и потребни ради остваривања законом утврђених надлежности.¹⁸

ЦПТ је у свом извештају о посети Србији¹⁹ заузео је став да информације везане за здравствено стање задржаног лица треба да се чувају на начин који обезбеђује начело лекарске поверљивости. Идеално би било да здравствено особље може да обавести полицијске службенике у пратњи лица само о ономе што је потребно да знају о здравственом стању задржаног лица; међутим, те информације треба да буду ограничене на оно што је неопходно да би се спречио озбиљнији ризик по задржано лице или друга лица, осим ако задржано лице није сагласно са давањем и додатних информација. У свом извештају Немачкој²⁰ ЦПТ је заузео став да медицински подаци (нпр. чињенице да је задржана особа оболела од заразне болести као што је туберкулоза, хепатитис или ХИВ) које лекар забележи у уобичајеним извештајима не треба да буду рутински доступни полицијским службеницима. По правилу, ове информације треба учинити доступне полицијским службеницима само када је то од значаја за конкретан случај.

ПРЕПОРУКА

У ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци неће се, у предмете о задржавању, улагати медицинска документација задржаног лица већ ће се она давати том лицу.

Полицијски службеник ће од лекара који је извршио здравствени преглед или предузео другу медицинску меру затражити податке о евентуалној потреби специфичног поступања према задржаном лицу имајући у виду његово здравствено стање, односно ради омогућења остваривања његовог права на здравствену заштиту (нпр. посебна исхрана, лекови, терапија, одвођење на специјалистички преглед и сл.).

У вези са добијеним информацијама полицијски службеник ће сачинити службену белешку која ће чинити саставни део предмета о задржавању лица.

Већина притворених лица са којима је тим НПМ обавио разговоре у КПЗ Шабац, су навела да нису имала потребе за лекарским прегледима ни пре ни током трајања задржавања, а поједини су одведени на преглед лекара због повреда које им нису нанете од стране полицијских службеника.

¹⁸ Оп. цит. члан 21, ст. 1 и 2.

¹⁹ ЦПТ (2017) 63

²⁰ СРТ/Inf (2007) 18 § 29.

4. ПРИСТУП БРАНИОЦУ

Полицијски службеници у ПУ Шабац-седиште, ПС Богатић и ПС Владимирци су навели да се лицима омогућава да позову браниоца по слободном избору или им се одређује бранилац по службеној дужности, а наведено је потврђено увидом у решења о задржавању и записник о задржавању.

Притворена лица са којима је тим НПМ обавио разговоре у КПЗ Шабац су навела да им је било омогућено да позову свог адвоката или им је био обезбеђен бранилац по службеној дужности, као и да су са њима имали поверљив разговор.

5. УСЛОВИ БОРАВКА У ПРОСТОРИЈАМА ЗА ЗАДРЖАВАЊЕ

У КПЗ Шабац постоји посебан објект за смештај лица која се задржавају по основу Законика о кривичном поступку (ЗКП). Овај објект има две просторије за задржавање са по 4 лежаја и тоалет, те простор испред објекта, а којем се приступа преко посебног улаза. Прилаз, као и простор испред објекта, покривени су видео надзором.

Испред просторија је мање предворје у којем се налазе столови, столице, фотеља, а користе га дежурни полицијски службеници који су задужени за надзор над лицима током трајања задржавања. Просторије делују уредно и чисто, имају доток природног светла и ваздуха.

У новој згради ПУ Шабац-седиште, налази се једна просторија за задржавање са два лежаја. Просторија ја уредна, пространа, лепо осветљена и природним и вештачким светлом. Задржано лице може да комуницира са полицијским службеницима путем интерфона, видео надзор се налази у просторији, с тим да је камера тако позиционирана да се обезбеђује приватност у тоалетном делу просторије за задржавање.

У ПС Богатић, лица се задржавају у просторији у којој хигијена није задовољавајућа, зидови су прљави, а није омогућен адекватан доток свежег ваздуха и дневне светлости. Вештачко осветљење чини сијалица, чија је јачина светла задовољавајућа. Чучавац у просторији ни на који начин није ограђен од остатка просторије и у њој се осећа непријатан мирис. У просторији не постоји грејно тело. У тренутку посете, од постељине је затечен душек, чаршав и ћебе без навлаке, а недостајао је јастук и јастучница. Постељина није деловала чисто. У просторији нема дугме за позивање полицијских службеника али се дежурна служба налази прекопута што омогућава једноставну комуникацију између задржаног лица и полицијских службеника.

7.

УТВРЂЕНО

У ПС Богатић, просторија за задржавање није опремљена свим деловима постељине.

РАЗЛОЗИ

Просторије за задржавање које су намењене за задржавање лица дуже од 12 часова, морају бити опремљене посебним лежајем са постељином, која се састоји од: душека, јастука, јастучнице, чаршава, ћебади и навлаке за ћебе, за свако задржано лице.²¹

ПРЕПОРУКА

ПС Богатић предузеће активности како би просторија за задржавање била опремљена свим деловима постељине и одржаваће је чистом.

²¹ Правилник о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање лица ("Сл. гласник РС", бр. 34/2018), чл. 3. ст. 1.

У просторији за задржавање постоји стални видео надзор који се чува до 30 дана, међутим он покрива и део око чуваца. Иако је НПМ, још 2013. године, након посете овој полицијској станици и Извештаја²² који јој је достављен, препоручио да се, ради заштите приватности лица која се налазе на задржавању, унапреди систем видео надзора у просторијама за задржавање, на тај начин што на контролном монитору део око чуваца неће бити јасно видљив, тим НПМ је током ове посете утврдио да видео надзор у просторијама за задржавање и даље покрива и санитарни уређај – чуваца. Управо због тих околности, према наводима полицијског службеника, лица која се налазе на задржавању се изводе до тоалета који користе и запослени.

8.

ПРЕПОРУКА

ПС Богатић ће предузети потребне активности како би се обезбедила приватност задржаног лица током обављања физиолошких потреба тако што ће на контролном монитору део око чуваца затамнети/замутити.

НПМ је последњи пут посетио просторију за задржавање у ПС Богатић 2013. године и Извештајем о посети ПУ Шабац²³ је, у погледу материјалних недостатака које је утврдио, упутио препоруку да се предузму одговарајуће и ефикасне мере како би се просторија за задржавање у полицијској станици, реновирала и адаптирала према важећим стандардима.

Иако је ПУ Шабац, поступајући по упућеној препоруци, обавестила НПМ да је адаптација просторије за задржавање неопходна и у том правцу предузела одређене активности, материјални недостаци који су тада уочени постоје и данас (доток свежег ваздуха и природног светла, грејно тело, хигијена, мокри чвор-чуваца).

Имајући у виду напред наведено, НПМ би желео да, од Министарства унутрашњих послова, добије детаљније информације о томе да ли су планиране активности на адаптацији ове просторије.

ПС Владимирци немају просторију за задржавање. Према наводима полицијских службеника, пре пар година је изгорела зграда ПС и садашња зграда се привремено користи.

Према наводима полицијских службеника ПС Богатић и ПС Владимирци, просторије за задржавање које се налазе у КПЗ Шабац се не користе за задржавање лица до 48 сати по ЗКП. Имајући у виду да је просторија за задржавање у ПС Богатић безусловна, да у ПС Владимирци не постоји просторија за задржавање, као и да ове две организационе јединице не упућују лица на задржавање до 48 сати по ЗКП у за то намењене просторије у КПЗ Шабац, иако оне испуњавају све важеће услове, НПМ сматра да нема сметњи да се лица којима је одређено задржавање до 48 сати од стране ових, али и других полицијских станица у саставу ПУ Шабац, упућују на задржавање у КПЗ Шабац.

²² 71-52/13

²³ 71-52/13

9.

ПРЕПОРУКА

ПУ Шабац ће у будућем раду, просторије за задржавање у КПЗ Шабац, користити за задржавање лица до 48 сати по ЗКП.

6. НАВОДИ О ЗЛОСТАВЉАЊУ

Тим НПМ је у КПЗ Шабац разговарао са 22 притворена лица о поступању полицијских службеника према њима током задржавања и примене других полицијских овлашћења и иста нису имала примедбе на поступање полицијских службеника. Њихово поступање су оценили као професионално.